

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertatio Theologica De Formulari Ab Illustrissimis Episcopis Belgii Proposito In Causa Jansenii

Claremontius, Johannes

Coloniæ, 1693

§. I. Exponitur quam ob causam Formulare fuerit editum, & quomodo
Jansenistæ illud exceperint.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40333

dente S. Sedis Apostolicæ auctoritate formulam juramenti præscribente, quâ sincerè ejuretur sensus à Jansenio intentus, Illustrissimis Episcopis eam exigentibus, teneris obedire, fidem internam juxta eorum mentem præstando in eâ ejuratione. Accedit scandalum fidelium nisi idem sensus in hunc modum ejuretur, & vehemens suspicio quæ incurritur de hæresi, quæ duo sunt peccata certa. Atqui certum est hominem constitutum inter duo mala sive peccata, quorum unum est certum alterum incertum, teneri vitare certum exponendo se periculo dubii committendi. Ergo ut vitares hæc duo peccata certa, certò teneris sincerè ejurare sensum à Jansenio intentum, fidem internam quæ exigitur Ecclesiæ præstando. Audiam lubens, inquiebam, quid ad hæc respondere valeas. Tunc causatus es me multa innectere implexa, quæ ut dissolvantur accuratiorem exigant attentionem, quam sermocinatio patitur. Idèò petivisti ut scripto hæc tibi traderem. Simul expostulasti, ut si quid apud me haberem quo obligationem in formulam præscriptam jurandi mihi persuaderem unà proferrem. Utrumque exsecutus sum: primum quidem reflicando memoriam eorum quæ in colloquio proposita fuere: secundum autem in sequentibus accipe, & æqui bonique juxta conscientiæ dictamen & stimulos confule. *Non hic attendas velim cujusquam hominis auctoritatem, non amorem, non ingenium, non eloquentiam, non Philosophiam: sed hæc cuncta despiciens, quidquid Ecclesiam tenuisse cognoveris, id solum tibi tenendum credendumque decernas.* Ita te monet Vincentius Lirinensis in Commonitorio.

§. I.

*Exponitur quam ob causam Formulare fuerit editum,
& quomodo Jansenistæ illud exceperint.*

QUingenta abhinc annis Janseniana hæresis (absit verbo invidia, quod post oraculum S. Sedis usurpare licet) Ecclesiam technis & pertinaciâ laceffere non destitit. Illa siquidem tortuosi instar colubri, eadem teste Sede, in varios gyros versa effugium & latebras, quibus jacula Apostolica declinaret, mirum in modum investigabat, præsertim per distinctionem Juris & Facti. Cum ecce Regis Christianissimi & Galliæ Episcoporum voto Alexander VII. annuens, sapienti sanè consilio, Formulare Juramenti edixit, cui Univerfus Ordo Ecclesiasticus, subseriberet, Ut videlicet Constitutioni Innocentiæ X.

&

& Alexandri VII. se quisque subjiciendo, quinque propositiones ex Cornelii Jansenii libro, cui nomen Augustinus excerptas, & in sensu ab eodem auctore intento, prout illas per dictas Constitutiones Sedes Apostolica damnavit, sincero animo rejiceret atque damnaret: ita jurando, Deumque & sancta Dei Evangelia compellendo.

Nullum profus superesse latibulum credebatur, quo se tortuosus ille coluber reciperet. Et verò plerique illius sectæ homines pertinaciâ abrepti, privationem beneficiorum, carceres & exilium pati maluerunt, quam Juramentum præscriptum emittere. Alii tamen ad consuetas technas versi, fidem quidem Juri, damnando scilicet Propositiones in omni sensu in quo eas Ecclesia damnavit; observantiam verò factò, seu circa sensum à Jansenio intentum reverentiam tantum externam exhibendo reddiderunt. Quis crederet homines restrictionum mentalium acerrimos hostes eò usque illas efferre, ut in rebus ad religionem ipsam & juramenti Sacramentum spectantibus usurpare nec erubescant nec vereantur?

Et hi quidem in Gallia Viros honestos se vocitant. Fuco nihilominus absterfo quatuor Episcopi in suis Diocesibus Formulare proposuerunt cum additionibus quæ restrictionem illam explicarent: Quod equidem adeò Sanctæ Sedi displicuit, ut eorum conatus Sacra Congregatio Indicis, censurâ gravi represserit. Dein Pontifex ipse selectos quosdam Episcopos delegavit, qui contra ipsorum ausus juridicè procederent, atque eosdem, si pertinaces essent, à suis sedibus semoverent. Verùm obstantibus hujusmodi delegationi libertatibus Gallicanis, plures Episcopi exclamarunt de detrimento privilegiis Ecclesiæ Gallicanæ, per eam illato. Hæc causa videtur indulgentiæ illius, quam summo pere deprædicant nostrates Theologi Jansenio faventes, & Ecclesiæ scilicet Pacem appellant. Quamvis enim illi quatuor Episcopos in proposito perstitisse contendant, id certè Pontificem eos celasse verisimile est, qui nullam restrictionem in causâ Formularis admissurum se profiteretur.

§ II.

De intentione Sanctæ Sedis Apostolicæ in Propositione Formularis.

Certum porrò est tum ex ipso Formularis contextu, tum ex actis subsequendis de quibus præcedenti §., mentem voluntatemque S. Sedis